

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Факультет міжнародних відносин
Кафедра міжнародних економічних відносин і бізнесу

2019 р.

Система менеджменту якості

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни
«Економічний аналіз»

Галузь знань:	05	«Соціальні та поведінкові науки»
Спеціальність:	056	«Міжнародні економічні відносини»
Освітньо-професійна програма:		«Міжнародні економічні відносини»
Освітньо-професійна програма:		«Міжнародний бізнес»

Курс – 4 Семестр – 8

Аудиторні заняття	– 36	Екзамен – 8 семестр
Самостійна робота	– 54	
Усього (годин/кредитів ECTS)	– 90/3,0	

Курсова робота – 8 семестр

Індекс НБ – 17 – 056/16 – 3.25
НБ – 17 – 056/16 – 3.25

	Система менеджменту якості. Навчальна програма навчальної дисципліни «Економічний аналіз»	Шифр документа	СМЯ НАУ НП 15.01.01 – 01-2019
		Стор. 2 із 7	

Навчальна програма дисципліни «Економічний аналіз» розроблено на основі навчальних планів № НБ –17–056/16 та № НБ–17–056/16 підготовки фахівців освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 056 «Міжнародні економічні відносини» освітньо-професійними програмами «Міжнародні економічні відносини» та «Міжнародний бізнес» та відповідних нормативних документів.

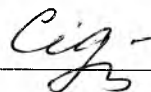
Навчальну програму розробив:
доцент кафедри міжнародних
економічних відносин, к.е.н.

Г.Панікар

Навчальну програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри за спеціальністю 056 «Міжнародні економічні відносини» освітньо-професійними програмами «Міжнародні економічні відносини» та «Міжнародний бізнес» – кафедри міжнародних економічних відносин і бізнесу, протокол № 17 від 23 жовтня 2019 р.

Завідувач кафедри

С. Сіденко

Навчальна програма обговорена та схвалена на засіданні науково-методично-редакційної ради Факультету міжнародних відносин, протокол № 11 від «04» 11 2019 р.

Голова НМРР

Л.Невара

УЗГОДЖЕНО

Декан ФМВ

Ю. Волошин

«02»

12

2019 р.

Рівень документа – 36

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

	Система менеджменту якості. Навчальна програма навчальної дисципліни «Економічний аналіз»	Шифр документа	СМ Я НАУ НПІ 5.01.01 – 01-2019
		Стрп 3 із 7	

1 ПО ЯСН ЮВАЛЫ А ЗАП СКА

Навчальна програма навчальної дисципліни «Економічний аналіз» розроблена на основі «Методичних вказівок до розроблення та оформлення навчальної та робочої навчальної програми дисципліни», введених в дію розпорядженням від 16.06.2015 р. №37/рз.

Дана дисципліна є теоретичною та практичною основою сукупності знань та вмнь щодо формулювання профіль фахівців у сфері міжнародних відносин та міжнародного бізнесу.

Метою викладання навчальної дисципліни є формування у студентів аналітичного творчого мислення шляхом опанування теоретичних основ аналізу господарської діяльності.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- сформувати чітке уявлення про ключові показники виробничо-фінансової діяльності підприємства та їх взаємозв'язки і взаємозалежності;
- ґрунтовно засвоїти сучасний арсенал методів і прийомів аналізу, навчитися визначати найменш трудомісткі засоби й методи для вивчення кожної господарської ситуації або проблеми;
- напрацювати здатність завершувати аналіз ситуації й розробкою проєкту управлінського рішення;
- виявляти доцільність доплаткових витрат на збір і опрацювання аналітичної інформації.

У результаті вивчення даної навчальної дисципліни студент повинен

Знати

- сутність економічного аналізу та його значення в управлінні підприємством;
- методи і прийоми економічного аналізу;
- інформаційну базу економічного аналізу;
- види економічного аналізу;
- організацію та етапи економічного аналізу.

Вміти

- застосовувати аналітичний метод на основі системного підходу;
- застосовувати методи і прийоми економічного аналізу для здійснення аналітичної оцінки всіх сфер діяльності підприємства з позицій максимізації прибутку, ефективності діяльності, оптимізації використання ресурсів і підвищення конкурентоспроможності;
- обирати методи і прийоми у відповідності до завдань аналізу та особливості їх використання в аналізі господарської діяльності;
- здійснювати комплексний аналіз діяльності підприємства.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульними принципами складається з двох навчальних модулів, а саме:

- навчального модуля № 1 «Теоретичні основи економічного аналізу»;
- навчального модуля № 2 «Економічний аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства».

кожен з яких є логічно завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналізу результатів її виконання.

Окремим 3-ім модулем є курсова робота, яка займає особливе місце в системі підготовки фахівців з міжнародних економічних відносин, яка виконується у восьмому семестрі і є важливою складовою закріплення та поглиблення теоретичних та практичних знань та вмнь, набутих студентом у процесі засвоєння навчального матеріалу дисципліни.

Навчальна дисципліна «Економічний аналіз» базується на знаннях таких дисциплін як «Макроекономіка», «Мікроекономіка», «Історія економічних вчень», «Математика для економістів», «Економічна теорія».

	Система менеджменту якості. Навчальна програма навчальної дисципліни «Економічний аналіз»	Шифр документа	СМ Я НАУ НП15.01.01 – 01-2019 Строр 4 із 7
--	--	-------------------	--

2 ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1 Модуль №1 «Теоретичні основи економічного аналізу»

Тема 2.1.1. Економічний аналіз як галузь економічної науки

Предмет економічного аналізу. Об'єкти та суб'єкти аналізу. Основні категорії економічного аналізу. Ресурси чинники (фактори), показники, ризики, резерви виробництва, їх класифікація

Система інформаційного забезпечення підприємств. Техніко-економічні показники як база економічного аналізу. Вимоги, яким повинна відповідати система обліку і звітності. Характеристика і класифікація найважливіших видів інформації на підприємстві. Загальні методичні принципи організації аналізу в народному господарстві України та на підприємствах. Складові елементи організації аналітичної роботи на підприємстві.

Тема 2.1.2. Методи та способи обробки інформації в економічному аналізі

Визначення методу і методики економічного аналізу. Класифікація методів і прийомів. Сутність аналітичного методу.

Елімінування як метод розрахунку впливу факторів. Способи елімінування. Порівняння, його види та застосування в аналізі. Балансові зіставлення. Сальдовий прийом його можливості аналізі. Моделювання. Евристичні методи, соціологічні та інші методи, які застосовуються в економічному аналізі.

Завдання економічного аналізу. Сприяння управлінню та контролю за діяльністю підприємства.

Тема 2.1.3. Аналіз виробництва продукції, робіт і послуг

Значення й завдання аналізу виробництва продукції, робіт і послуг. Загальна схема і послідовність проведення аналізу. Чинники виробництва продукції. Інформаційна база аналізу. Аналіз впливу асортиментно-структурних зрушень на показники підприємства. Аналіз витратності виробництва. Аналіз якості продукції, робіт і послуг. Аналіз виробничого браку підприємства. Потенційні можливості зростання обсягів виробництва продукції.

Тема 2.1.4. Аналіз матеріальних ресурсів

Пілий завдання аналізу придбання й використання матеріальних ресурсів. Аналіз стану складських запасів. Аналіз стану організації замовлень на матеріали розрахунки в оптимальності розміру партії заведення окремих ресурсів і величини складських запасів. Послідовність і періодичність проведення аналізу інформації щодо матеріальних ресурсів. Аналіз динаміки матеріальної витратності виробів, коефіцієнтів використання матеріалів. Аналіз витрат палива та енергії на технологічні потреби. Аналіз транспортно-заготівельних витрат за групами матеріалів. Загальна оцінка стану використання матеріальних ресурсів та підрахунок резервів в випуску.

Тема 2.1.5. Аналіз використання трудових ресурсів

Завдання аналізу використання трудових ресурсів. Аналіз забезпеченості трудовими ресурсами. Аналіз чисельності, складу і руху працюючих. Аналіз використання робочого часу. Аналіз трудомісткості продукції. Аналіз продуктивності праці. Аналіз виконання норм виробітку робітниками-вирядниками. Пошук резервів підвищення продуктивності праці та збільшення випуску продукції.

2.2 Модуль №2 «Економічний аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства»

Тема 2.2.1. Аналіз собівартості продукції

Завдання та інформаційне забезпечення аналізу собівартості продукції. Система показників собівартості продукції. Аналіз загальних показників собівартості виробленої продукції. Аналіз затрат, не включених у собівартість продукції підприємства.

	Система менеджменту якості. Навчальна програма навчальної дисципліни «Економічний аналіз»	Шифр документа	СМ Я НАУ НП 15.01.01 – 01-2019
		Стр. 5 із 7	

адміністративних і затрат на збут продукції. Оперативний аналіз собівартості продукції. Оперативний аналіз витрат від браку продукції. Виявлення потенції інших можливостей зниження собівартості виробленої продукції та резервів.

Тема 2.2.2. Аналіз основних та оборотних фондів

Характеристика ролі основних фондів в виробничому процесі. Завдання аналізу стану й використання основних фондів. Класифікація показників в стану й використання основних фондів. Схема основних напрямів аналізу основних виробничих фондів. Виробнича потужність підприємства: загальна, за групами і окремими видами обладнання. Аналіз використання основних фондів та обладнання. Аналіз фондовіддачі основних фондів.

Тема 2.2.3. Аналіз фінансових результатів

Роль завдання та джерела інформації фінансового аналізу. Взаємозв'язок фінансового стану підприємства і результатів його виробничої та комерційної діяльності. Аналіз складу окремих фінансових результатів в витраті і відрахувань. Аналіз динаміки та якості прибутку в підприємстві. Аналіз показників рентабельності. Підрахунок резервів зростання прибутку та рентабельності.

Характеристика бухгалтерського балансу. Оцінка фінансового стану підприємства. Аналіз величини та руху капіталу підприємства. Аналіз платоспроможності та ліквідності активів. Аналіз кредитоспроможності підприємства. Аналіз тітвля самофінансування і валютної самокоупності. Аналіз стану залученого капіталу.

Тема 2.2.4. Аналіз зовнішньоекономічної діяльності

Аналіз виторгу від експорту продукції й чинників зміни його обсягу. Аналіз даних про імпорту сировини, матеріалів і напівфабрикатів. Ступінь дотримання торгових контрактів і угод. Аналіз залежності виробництва підприємства від іноземних постачальників. Аналіз якості імпортованої сировини, матеріалів для комплектування виробів. Аналіз величини та руху і валютних коштів в аналізі валютних ризиків в підприємстві.

2.3 Модуль № 3 «Курсова робота»

У восьмому семестрі студенти виконують курсову роботу (КР), відповідно до затверджених в установленому порядку методичних рекомендацій з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь, набутих студентом у процесі засвоєння всього навчального матеріалу дисципліни в галузі міжнародних економічних відносин та міжнародного бізнесу.

Виконання КР є важливим етапом у підготовці до участі в студентських конференціях, виконання дипломного проекту майбутнього фахівця з міжнародних економічних відносин та міжнародного бізнесу.

Конкретна мета КР мститься в формуванні в студентів теоретичних знань і практичних навичок щодо прийняття та виконання управлінських рішень в сфері виробничо-фінансової діяльності.

– Для успішного виконання КР студент повинен знати сутність економічного аналізу, його методи і прийоми, інформаційну базу та також організації та етапи економічного аналізу. **Вміти** застосовувати методи і прийоми економічного аналізу для здійснення аналітичної оцінки всіх сфер діяльності підприємства з позицій максимізації прибутку, ефективності діяльності, оптимізації використання ресурсів, підвищення конкурентоспроможності.

Виконання, оформлення та захист КР здійснюється студентом в індивідуальному порядку відповідно до методичних рекомендацій

Час, потітбний для виконання КР, - до 30 годин самостійної роботи.

	Система менеджменту якості. Навчальна програма навчальної дисципліни «Економічний аналіз»	Шифр документа	СМ Я НАУ НП 15.01.01-01-2019
		Стр. 6 із 7	

3. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

3.1 Основні рекомендовані джерела

- 3.1.1 Андреева Г.І. Економічний аналіз: навч.-метод. посібник/ Г.І. Андреева. — К.: Знання, 2008. — 263 с.
- 3.1.2 Кіндрацька Г.І. Економічний аналіз: підручник / Г.І. Кіндрацька, М.С.Блік, А.Г.Загородній за ред. А.Г. Загороднього. — 3-е вид., переробл. і допов. — К.: Знання, 2008. — 487 с.
- 3.1.3 Мних С. Економічний аналіз діяльності підприємства: підручник / Є.В.Мних, М.-во освіти і науки України, Київ нац. торг.-екон. ун-т. — К.: Київ нац. торг.-екон. ун-т, 2008. — 513 с.
- 3.1.4 Плович П.Я. Економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання: підручник / П.Я. Плович. — 3-е вид., переробл. і допов. — К.: Знання, 2008. — 630 с.
- 3.1.5 Спільник І.В. Економічний аналіз: навч.-метод. комплекс дисципліни (для студ. екон. спец.) / І.В. Спільник, О.М. Загородна; М.-во освіти і науки, молоді та спорту України, Тернопіль нац. екон. ун-т. — Т.: ТНЕУ, 2012. — 431 с.

3.2 Додаткові рекомендовані джерела

- 3.2.1 Азаренков Г.Ф. Економічний аналіз: Навч. посіб. / Г.Ф. Азаренков, З.Ф. Петряєва, Г.Г. Хмеленко. Харк. нац. екон. ун-т. — Х.: 2003- Ч 3; Ч 3 2004. — 246 с.
- 3.2.2 Грабовеський Б.Є. Економічний аналіз: [Навч. посіб. для студ. екон. спец.] / Вннш. нац. техн. ун-т. — Вннш., 2007. — 190 с.
- 3.2.3 Ковальчук М.І. Економічний аналіз діяльності підприємств АПК: Підруч. для студ. екон. спец. аграр. ф-тів виш. навч. закл. / Київ нац. екон. ун-т. — К.: 2005. — 390 с.
- 3.2.4 Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємства: навч. посіб. / [пер. Д.С.Обухова, М.Г.Обухової; навч. ред. пер. А.В.Шегла]. — 3-е вид., випр. і допов. — К.: Знання, 2007. — 668 с.
- 3.2.5 Цигилик І.І. Економічний аналіз господарської діяльності підприємства: (Теорія і практика виконання екон. аналізу в системі підприємств діяльності): Спор. конспект лекцій / І.І. Цигилик, С.О.Кропельницька, О.І.Мозіль, Г.В.Кавкарият, ун-т ім. В.Стефаника. — К.: [Гібрид. навч. л-ри], 2004. — 99 с.

	Система менеджменту якості. Навчальна програма навчальної дисципліни «Економічний аналіз»	Шифр документа	СМЯНАУ НП 15.01.01 – 01-2019
		Стор. 7 із 7	

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки
1	ОБВ	04.12.19	Фігурко Меліца Олександр	<i>[Signature]</i>	
2	15.01.01	04.12.19	Соломенко І.В.	<i>[Signature]</i>	

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності
1.	Голішкар Т.Ю.	03.09.2019/11	<i>[Signature]</i>	<i>[Signature]</i>

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				